TILTO LIEKANŲ PLATELIŲ EŽERE TYRINĖJIMAI

Andrzej KOLA, Wojciech SZULTA, Vladas ŽULKUS

Povandeninius archeologinius tyrinėjimus Platelių ežere nuo 1995 m. atlieka Torunės universiteto Archeologijos ir etnologijos instituto povandeninės archeologijos laboratorija ir VLPIC Povandeninių mokslinių tyrimų laboratorijos ekspedicija, remiama Žemaitijos nacionalinio parko.

2000 m. tyrinėta liepos 2–22 dienomis. Tęsti jau seniau (žr. *ATL 1994 ir 1995 metais,* V., 1996, p. 296–300; *ATL 1996 ir 1997 metais,* V., 1998, p. 455–458; *ATL 1998 ir 1999 metais,* V., 2000, p. 560–562) pradėti darbai – toliau matuotos senovinio tilto tarp Šventorkalnio ir Pilies salos liekanos. Inventorizacija 1995 m. buvo pradėta nuo Šventorkalnio pusės, todėl 2000 m. apmatuota arčiau Pilies salos buvusi tilto dalis (224–256 m atkarpoje nuo nulinio taško, juostos LVI–LXIV). Gylis šioje vietoje yra 11–12 m. Iš viso tilto liekanos buvo inventorizuotos 576 m^2 plote. Ežero dugne rasti 26 statmeni ir pasvirę nuo 52 cm iki 10,3 m ilgio poliai bei 31 chaotiškai gulinti sija – įvairaus dydžio ir konfigūracijos tilto konstrukcijos elementai. Toliau vyko ir dugno sluoksnių tyrimai. Tyrinėtas 4x4 m dydžio kvadratas (perkasa 1/2000) juostoje XIV/3, esančioje arčiau pusiasalio. Ten, šalia dviejų polių, po ežeriniu smėliu su stambios frakcijos dumblu ir medžio skiedrų tarpsluoksniu, atkastos dar 8 sijos. Rasta XVI–XVII a. keramikos fragmentų, 2 peiliukai medinėmis kriaunomis, elnio ir kiaulės kaulų. Arčiau Pilies salos tarp tilto konstrukcijų aptiktas visiškai sveikas XVII a. karnizinis koklis.

Dendrochronologinei skalei papildyti ir datavimui paimti dar 3 bandiniai. Du iš jų buvo nuo dugne gulinčių sijų XII (XXII/1) ir XXII (XXIII/3), trečias nupjautas nuo polio perkasoje 1/2000.

Darbus Platelių ežere planuojama tęsti ir 2001 m. Dar liko neinventorizuota dešimt 4 m pločio juostų – 40 m tilto atkarpa prie Pilies salos. Bendras tilto ilgis yra 280 m.

INVESTIGATION OF THE BRIDGE REMAINS IN THE PLATELIAI LAKE

The expedition from Torun University Institute of Archaeology and Ethnology Laboratory of Under-water Archaeology and WLPCH Laboratory of Under-water Investigation carries out the under-water archaeological investigation in the Plateliai lake starting from 1995. Remains of the wooden bridge were registered in the area of 576 m^2. Fragments of pottery dated to the 16th–17th centuries, bones of animals, a whole tile of cornice dated to the 17th century were found.